1. **Aanpassingen toolkit preferent gestroomlijnd werkproces loonkostensubsidie**

Bij het Breed Offensief hebben gemeenten, Divosa, VNG en De Normaalste Zaak/werkgevers een preferent werkproces ontworpen rondom het instrument loonkostensubsidie Participatiewet. Het omschrijft gestandaardiseerde doorlooptijden en omvat een toolkit met praktische documenten als voorbeeldbeschikkingen en een communicatieset. Circa 80 procent van de gemeenten hanteert het preferente werkproces. Het streven is dat ook de resterende gemeenten in Nederland overgaan op het preferente werkproces. Het gestroomlijnde werkproces zorgt voor een verlaging van de drempels voor werkgevers om mensen met een beperking in dienst te nemen met inzet van het instrument loonkostensubsidie. De praktische documenten in de toolkit zijn onlangs in verband met een aantal ontwikkelingen aangepast. Rondom de publicatie van deze gemeentenieuwsbrief verschijnt hierover een bericht. Houd de website Samen voor de klant in de gaten om het bericht te lezen.

2. **De Normenbrief voor gemeenten (1 juli 2026) op Open.overheid.nl**

Per 1 juli 2026 veranderen de bedragen voor de uitvoering van de Participatiewet, en IOAW, IOAZ. Het gaat onder meer om de bijstandsnormen, de minimumbedragen studietoeslag en de grondslagen IOAW en IOAZ. De uitkeringen worden ieder halfjaar aangepast als gevolg van de indexering van het wettelijk minimumuurloon. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid publiceert voor gemeenten een overzicht van de nieuwe bedragen. De normenbrief 1 juli 2026 is hier te vinden.

3. **Nieuwe verdeelsleutel Rijksbijdrage beschut werk**

Vanaf 2027 komt er een nieuw verdeelmodel voor de begeleidingsmiddelen voor beschut werk. De huidige verdeelsleutel is gebaseerd op Wajong- en Wsw-cijfers uit 2012-2014 en is daarmee verouderd. De nieuwe verdeling sluit aan op de behoefte naar en inzet van beschut werk bij gemeenten en gaat meegroeien met de jaarlijkse ontwikkelingen.

De nieuwe verdeling maakt gebruik van twee deelbudgetten om het macrobudget te verdelen over gemeenten. 70% van het macrobudget wordt verdeeld op basis van het aantal gerealiseerde beschutte werkplekken en 30% op basis van het aantal inwoners met een positief advies beschut werk in een gemeente. Hiervoor worden ieder voorjaar UWV-cijfers met peildatum 30 juni van het voorgaande jaar gebruikt. Dit verdeelmodel is bestuurlijk overeengekomen met de VNG, Cedris en Divosa.

De nieuwe verdeelsleutel wordt de komende drie jaar stapsgewijs ingevoerd. In 2027 wordt een derde van het macrobudget verdeeld via de nieuwe verdeelsleutel en twee derde via de huidige (oude) verdeelsleutel. In 2028 wordt twee derde van het macrobudget op de nieuwe manier verdeeld en een derde op de oude manier. Vanaf 2029 zal alleen de nieuwe verdeelsleutel nog gelden. Zie de meicirculaire van het Gemeentefonds 2026 voor de voorlopige budgetverdeling voor 2027 en verder. De definitieve budgetverdeling voor 2027 wordt uiterlijk in de meicirculaire 2027 bekend en wordt bijgewerkt op basis van de UWV-cijfers van medio 2026.

4. **Samen werken aan een schuldenvrije toekomst: terugblik startbijeenkomst Sociaal Incasseren**

Op dinsdag 14 april vond in Den Haag de startbijeenkomst Sociaal Incasseren plaats. Sociaal incasseren draagt bij aan een mensgerichte benadering, waarbij we (verdere) schulden voorkomen of op een duurzamer manier oplossen. Een belangrijke stap in de aanpak van schulden in Nederland. De Stichting Financieel Gezond Nederland (SFGN) en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) brachten publieke en private schuldeisers bij elkaar met als doel om van elkaar te leren, inzichten te delen en samen te werken aan duurzame oplossingen voor mensen met schulden én voor schuldeisers. Om zo gezamenlijk te investeren in een land waarin schulden niet onnodig groter, maar juist kleiner worden door sociaal te incasseren. Wat leverde deze dag op?

- Eerste inzichten uit acht voorbereidende werkbezoeken over hoe publiek en private schuldeisers invulling geven aan sociale incasso.
- Open gesprekken over wat wél en niet werkt in de praktijk.
- Concrete vervolgstappen om sociaal incasseren de norm te maken.

We kijken terug op een geslaagde bijeenkomst, met nieuwe inzichten en geleerde lessen.

Ook voor gemeenten is sociaal incasseren een belangrijk thema. De VNG werkt vanuit het nieuwe programma Verbinden Schuldendomein binnen de actielijn 'schulden voorkomen en klein houden', samen met gemeenten de komende jaren gericht aan het versterken van sociaal incasseren in de gemeentelijke praktijk. Op de website van de VNG vindt u meer informatie.

5. Samen voor gezinnen in een kwetsbare positie

De ministeries van BZK, J&V, OCW, VWS en SZW zoeken gemeenten die met ons willen samenwerken aan betere ondersteuning voor gezinnen in kwetsbare posities. Dit doen we in het praktijklab "Integrale ondersteuning voor gezinnen in een kwetsbare positie".

Het lukt ons niet altijd om gezinnen in kwetsbare posities zó goed te helpen als we dat graag zouden willen. Het probleem is meestal niet dat er geen oplossingen zijn, maar hoe we daar uitvoering aan geven, hoe we samenwerken en kennis delen en hoe we ervoor zorgen dat wat werkt ook écht landt.

Aan het praktijklab doen ca. 8 gemeenten mee. In het praktijklab gaan we geen nieuwe interventies bedenken – we gaan bestaande kennis en ervaringen beter benutten en uitwerken. We gaan aan de slag met de zachte factoren die een goede uitvoering blijken te belemmeren. Denk aan beelden, vooronderstellingen en patronen, gebrek aan vertrouwen tussen professionals, organisatie en inwoners, en de focus op het eigen organisatiebelang in plaats van het belang van het gezin.

Veel gemeenten hebben al succesvolle interventies in huis. In dit lab willen we deze samen versterken en concreter uitwerken zodat ze nog effectiever zijn en breder gedeeld kunnen worden, bijvoorbeeld met andere teams in de gemeente of andere gemeenten. Gemeenten kiezen samen met de andere gemeenten in het lab welke werkzame elementen ze willen versterken. De precieze inhoud van het lab geven we samen vorm. Bij de deelname aan het lab werken we aan het doorbreken van blokkades in de uitvoering en de samenwerking.

In het lab experimenteren gemeenten lokaal en leren we landelijk. Gemeenten delen hun

ervaring met andere gemeenten, zodat ze van elkaar successen en valkuilen kunnen leren. Landelijke (systemische) knelpunten kunnen worden aangepakt vanuit de Sociale Agenda Nederland (in oprichting).

Van gemeenten die geïnteresseerd zijn, vragen we de bereidheid voor deelname voor in ieder geval één jaar, aan het praktijklab “Integrale ondersteuning voor gezinnen in een kwetsbare positie”. We gaan ervan uit dat deelnemende gemeenten bereidheid, tijd en energie hebben om bestaande aanpakken in de gemeente onder de loep te nemen, aan te scherpen of nieuwe werkwijzen uit te proberen. Deelname aan landelijke bijeenkomsten om ervaringen te delen hoort ook bij het lab. Dit geldt ook voor de bereidheid om open te kijken naar de zachte kant van samenwerking (cultuur, vertrouwen, afstemming).

Vanuit de ministeries krijgen gemeenten procesbegeleiding bij het landelijke lab (ontwerpen interventies, kennis delen, etc.) en ook bij de lokale implementatie. Mogelijk komen er ook middelen beschikbaar voor de lokale uitvoering van specifieke interventies.

Het praktijklab start in de tweede helft van 2026; het zwaartepunt vindt plaats in 2027. Gemeenten die meer willen weten over het lab, kunnen contact opnemen met Lisa van Beek en/of Chantal Zanoni via lvbeek@minszw.nl of jc.zanoni@minvws.nl.

6. Presentatie Project KEUS: toepassen ervaringskennis bij de Participatiewet in Balans

Op 2 juli biedt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ruimte aan het European Anti Poverty Network Nederland (EAPN) om de uitkomsten van het project KEUS te presenteren. In dit actieleerproject werkten EAPN met het lectoraat Klantenperspectief in Ondersteuning en Zorg (Windesheim) en het Expertisecentrum Sterk uit Armoede, samen met gemeenten, uitvoeringsorganisaties, ervaringsdeskundigen en onderzoekers. Hiermee wordt de rol van ervaringskennis in de uitvoering van de Participatiewet in balans versterkt. Tevens helpt het partijen meer samen te werken vanuit het perspectief van de burger.

Het project heeft praktische werkbladen en modellen opgeleverd waarmee gemeenten direct aan de slag kunnen. Deze helpen bij het zichtbaar maken en benutten van ervaringskennis zodat er gewerkt kan worden vanuit het perspectief van de burger.

De bijeenkomst op 2 juli vindt plaats op het ministerie van SZW en richt zich met name op leidinggevenden en mensen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Participatiewet. We stellen het zeer op prijs wanneer gemeenten een ervaringsdeskundige meenemen. Ook gemeenten die niet hebben deelgenomen aan project KEUS zijn welkom. Voor meer informatie en aanmelding: info@eapnned.nl.

Wilt u met de KEUS producten aan de slag in uw gemeente? EAPN NL biedt vanuit ervaringskennis maatwerkondersteuning, afgestemd op de lokale context en ontwikkelvraag rondom ervaringskennis. Mail dan naar: info@eapnned.nl.

Kijk- en luistertip:
Tussen de Regels Door: 6-delige serie over hoe beleid, uitvoering en menselijkheid samenkomen en 9-delige miniserie over ervaringskennis in de Praktijk.

7. Verlenging van datadeling tussen het Tijdelijk Noodfonds Energie en gemeenten

In Gemeentenieuws 2025-5 is de datadeling tussen het Tijdelijk Noodfonds Energie (TNE) en gemeenten aangekondigd. Via deze datadeling krijgen gemeenten toegang tot gegevens van huishoudens die in 2025 een aanvraag deden bij TNE en hierbij expliciete toestemming gaven voor gegevensdeling. Zo kunnen gemeenten deze huishoudens benaderen en extra ondersteuning bieden om de energierekening (structureel) verder te verlagen.

Verlenging tot 1 oktober 2026
SZW en TNE hebben besloten de periode van de datadeling te verlengen tot 1 oktober 2026. Gemeenten die deel willen nemen aan de datadeling kunnen zich uiterlijk tot en met 30 juni 2026 aanmelden door de samenwerkingsovereenkomst te sturen naar pmo@noodfondsenergie.nl. Alle gemeenten hebben daardoor drie maanden de tijd om hun aanpak te organiseren en huishoudens te benaderen. Gemeenten die al deelnemen aan de datadeling zijn op 23 april geïnformeerd door TNE over wat dit voor hen betekent.

Meer informatie, waaronder een overzicht met veelgestelde vragen en antwoorden rondom de samenwerking, is te vinden in dit VNG-artikel.

Middelen via Decentralisatie-Uitkering (DU)
Om gemeenten te ondersteunen, stelt SZW in totaal € 30 miljoen beschikbaar via een Decentralisatie-Uitkering (DU). Hiervan is € 10 miljoen uitgekeerd via de decembercirculaire van 2025. Via de meicirculaire in 2026 volgt de resterende € 20 miljoen. De middelen dienen als impuls voor de bestaande lokale dienstverlening in de aanpak van energiearmoede. Gemeenten kunnen deze middelen bijvoorbeeld inzetten voor energiecoaches, energiebesparende maatregelen en hulp bij het aanvragen van regelingen. Voor meer informatie bekijk ook de door Divosa, VNG en SZW ontwikkelde Q&A: Extra impulsmiddelen energiearmoede. Wat betekent dit voor gemeenten?.

Monitoring en evaluatie van de datadeling
Deelnemende gemeenten wordt gevraagd om maandelijks een beperkt aantal monitoringsvragen te beantwoorden in het dataportaal. Dit draagt bij aan het goed kunnen monitoren en evalueren van de datadeling.

Daarnaast voert de VNG een evaluatie uit gericht op het in kaart brengen van hoe gemeenten de aanpak uitvoeren, wat dit oplevert en welke lessen er zijn om mee te nemen naar de toekomst.

8. Nibud en Simpel Switchen vernieuwen rekentool

Meer duidelijkheid over financiële gevolgen van stap naar werk
Gemeenten kunnen mensen beter ondersteunen bij de stap naar werk met de vernieuwde Uitkeringnaarwerk-berekenaar van het Nibud. Deze tool is ontwikkeld door het Nibud in samenwerking met Simpel Switchen. De tool is bedoeld voor gemeenten, maar ook voor iedereen die mensen begeleidt bij bijvoorbeeld zorgorganisaties, wijkteams en sociaal ontwikkelbedrijven.

Voor veel mensen is onduidelijk wat (meer) werken betekent voor hun inkomen, uitkering en toeslagen. Dit kan een drempel vormen om de stap naar werk te zetten. De berekenaar biedt

snel inzicht in de financiële gevolgen. In enkele stappen laat de tool zien wat (meer) werken betekent voor het netto-inkomen en de toeslagen. De vernieuwde versie is gebruiksvriendelijk en rekent nauwkeuriger. Duidelijke vragen en verbeterde berekeningen zorgen voor een betrouwbare uitkomst. Ook maakt de tool inzichtelijk hoe het resultaat is opgebouwd.

De berekenaar is bedoeld voor mensen met een gemeentelijke uitkering, zoals de bijstand, en voor mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA, WAO of Wajong) die (meer) willen werken. Advies is om de tool samen met een professional te gebruiken. De rekentool ondersteunt gemeenten bij het wegnemen van financiële onzekerheid en draagt bij aan het verkleinen van drempels naar werk.

Ga naar de Uitkeringnaarwerk-berekenaar.

9. Nieuwe erkende sectorale Ontwikkelpaden en openstelling SLIM-scholingssubsidie

Per 26 mei heeft de minister van SZW nieuwe en gewijzigde Ontwikkelpaden erkend. In een Ontwikkelpad is te zien welke functies er in een sector zijn. Ook is te zien welke opleidingen bij die functies horen. Zo is te zien hoe het voor mensen mogelijk is om in- en door te stromen in een sector of om over te stappen tussen sectoren. Ook kunnen publieke en private arbeidsmarktprofessionals Ontwikkelpaden gebruiken als instrument voor loopbaancoaching en scholingsadvies. De erkende Ontwikkelpaden zijn te vinden op rijksoverheid.nl/ontwikkelpaden.

SLIM-scholingssubsidie

Daarnaast kunnen werkgevers een deel van de opleidingskosten vergoed krijgen die zij maken voor het scholen van nieuwe of bestaande medewerkers via de opleidingen uit de Ontwikkelpaden. Een selectie van de opleidingen uit de Ontwikkelpaden is subsidiabel. Een overzicht van subsidiabele opleidingen is te vinden op Rijksoverheid.nl en Leeroverzicht. Met deze scholingssubsidie wil het kabinet geld gerichter inzetten om de tekorten in deze sectoren aan te pakken. Het nieuwe tijdvak van de SLIM-scholingssubsidie is recent opengegaan en het is nu weer mogelijk voor werkgevers om subsidie aan te vragen. Meer informatie over de SLIM-scholingssubsidie is te vinden op de website van Uitvoering van Beleid.

10. Nabetaling ALO-kop: gevolgen voor de bijstand

Door een wetswijziging van de Algemene wet inkomensafhankelijk regelingen per 1 januari 2026 komen meer alleenstaande ouders in aanmerking voor de ALO-kop (de verhoging van het kindgebonden budget). Dit heeft direct gevolgen voor gemeenten die deze verhoging tot nu toe zelf via de bijstand compenseerden.

Wat is er veranderd?

Voorheen kregen bepaalde groepen (inwoners met een vermiste partner, vluchtelingen met een nareizende partner of gehuwden met een partner in detentie) geen ALO-kop van de Dienst Toeslagen. Gemeenten waren op basis van rechtspraak verplicht dit gemis op te vangen door de bijstandsnorm te verhogen.

Sinds 1 januari vallen deze groepen onder voorwaarden wel onder de toeslagregeling. De Dienst

Toeslagen heeft in april aan circa 620 alleenstaande ouders een nabetaling uitgekeerd van ongeveer € 900 (met terugwerkende kracht over januari tot en met maart). In de brief van Dienst Toeslagen staat dat de gemeente contact opneemt met de inwoner als de ALO-kop gevolgen heeft voor de bijstandsuitkering. Inwoners zullen zich hierdoor niet snel zelf melden bij de gemeente. Het is daarom noodzakelijk dat de gemeente proactief onderzoek doet naar de inwoners die de extra gemeentelijke bijstandsopslag ontvangen.

Gevolgen voor de gemeente
Voor gemeenten betekent dit het volgende:

- Stopzetten: De extra ophoging van de bijstand kan per direct worden stopgezet.
- Terugvorderen: De gemeente is bevoegd (op grond van art. 58 Participatiewet) om de te veel betaalde bijstand over de periode vanaf 1 januari 2026 terug te vorderen. VNG en Divosa hebben hun leden opgeroepen om terughoudend te zijn met het terugvorderen van de extra bijstandsopslag. Dit vanwege de samenloop van regelingen en het ontbreken van volledige informatievoorziening richting inwoners.

Advies voor de gemeente
Helaas is het niet mogelijk om gemeenten via gegevensdeling te informeren over welke bijstandsgerechtigden binnen hun bestand een nabetaling ontvangen. Om onverschuldigde betalingen te beperken, kan de gemeente:

1. Inventariseren: Breng – waar mogelijk - in kaart welke inwoners momenteel een verhoogde bijstandsnorm ontvangen vanwege het ontbreken van de ALO-kop.
2. Controleren: Vraag bij deze inwoners na of zij inderdaad een beschikking van de Dienst Toeslagen hebben ontvangen.
3. Aanpassen: Stop de verhoging waar mogelijk en maak een afweging met betrekking tot de terugvordering van de vanaf januari onverschuldigd betaalde bijstand.

Let op: Als gemeenten bij inwoners een verschil zien tussen de toeslag- en bijstandswetgeving, dan blijft de extra bijstandsopslag nog steeds noodzakelijk.

11. Nieuwe verblijfstitels als gevolg van EU Migratiepact

Als gevolg van het EU Migratiepact (inwerkingtreding per 12 juni 2026), waarmee de asielprocedures in Europa worden geharmoniseerd, worden er in totaal zeven nieuwe verblijfstitels geïntroduceerd. Drie verblijfstitels daarvan betreffen rechtmatig verblijf (voor bepaalde tijd). Deze verblijfstitels vallen binnen de scope van de kring der rechthebbenden in de Participatiewet (artikel 11, tweede lid Pw).

12. Sociale doelstellingen en het ESF onder het nieuwe NRPP

Van losse fondsen naar één plan
De Europese Commissie werkt aan de voorstellen voor een nieuw Meerjarig Financieel Kader (2028–2034). Een onderdeel hiervan is het Nationaal en Regionaal Partnerschapsplan (NRPP). Bestaande fondsen, waaronder het Europees Sociaal Fonds (ESF), gaan hierin op in één nationale enveloppe. Lidstaten krijgen meer flexibiliteit in de besteding van middelen, maar minimaal 14% moet naar sociale doelen. Een apart ESF-budget verdwijnt daarmee. De

onderhandelingen over de voorstellen lopen nog en zijn dus nog onderhevig aan mogelijke veranderingen.

Breder geformuleerde doelen
De sociale doelen binnen het NRPP worden in het Europese voorstel breder, waardoor ook doelen als sociale infrastructuur en de sociale impact van de groene transitie geteld kunnen worden voor bovengenoemde 14%. Tegelijkertijd moeten de sociale doelen concurreren met andere prioriteiten, zoals klimaat en landbouw.

Nederlandse inzet
Nederland zet voor het ESF in op het behoud van een scherpe focus op een goed werkende arbeidsmarkt, vaardigheden en sociale inclusie. Belangrijk is dat deze thema's voldoende prioriteit houden binnen de sociale doelstellingen en niet verwateren. Ook vraagt Nederland aandacht voor uitvoerbaarheid en beperkte administratieve lasten.

Rol van gemeenten
Het partnerschapsprincipe blijft onverminderd belangrijk. Gemeenten en regio's worden betrokken bij de invulling en uitvoering van het NRPP en spelen een belangrijke rol bij het signaleren van regionale behoeften en de inzet van middelen.

Vervolg
In 2026 werkt SZW samen met andere departementen de Nederlandse inzet op het NRPP verder uit, samen met partners zoals gemeenten. Naar verwachting dient Nederland medio 2027 een eerste concept van het NRPP in. SZW gaat hierover graag met gemeenten in gesprek.

13. Verruiming reserveringsruimte kosten inburgeringsvoorzieningen van kracht

De reserveringsruimte voor kosten voor inburgeringsvoorzieningen van gemeenten is verruimd. Dit geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024. Wijziging van het Besluit en de Regeling inburgering 2021 maakt dit mogelijk.

Het Besluit en de Regeling zijn aangepast, omdat verschillende gemeenten de toegewezen middelen voor inburgeringsvoorzieningen niet binnen de bestedingstermijn besteedden. Dat leidde tot terugvorderingen. De wetgever vindt dat onwenselijk, omdat gemeenten het budget nodig hebben voor toekomstige verplichtingen, zoals taallessen voor inburgeraars.

Details verruiming
De reserveringsruimte is nu verruimd. Het houdt in dat gemeenten het niet-bestede deel kunnen reserveren voor besteding in het volgende kalenderjaar tot maximaal:

- 100% van de toegekende uitkering voor het uitvoeringsjaar en
- 50% van de toegekende uitkering voor het voorafgaande uitvoeringsjaar (verruiming).

Het gewijzigd Besluit is gepubliceerd in het Staatsblad 2026,75. De gewijzigde Regeling, inclusief toelichting, is gepubliceerd in de Staatscourant 2026, 14509.

14. Harmonisatie jongerennorm

Per 1 januari 2026 is artikel 12, Participatiewet (Pw) komen te vervallen. Artikel 12, Pw regelde een inkomensaanvulling voor jongeren van 18 tot 21 jaar die geen aanspraak kunnen maken op

de onderhoudsplicht van hun ouders voor levensonderhoud. Daarvoor is artikel 20, lid 3 en lid 4, Pw in de plaats gekomen.

- Lid 3, Pw voorziet in een aanvullend normbedrag (een ophoging) aan algemene bijstand voor de jongere van 18 tot 21 jaar.
- Lid 4, Pw regelt dat de jongerennorm en de aanvullende norm samen niet hoger mogen zijn dan de norm die geldt voor een 21-jarige of ouder in dezelfde situatie. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de kostendelersnorm en verlaging op grond van de woonsituatie, als bedoeld in artikel 27, Pw.

Uitgangspunt (aanvullende) jongerennorm
Voor jongeren van 18 tot 21 jaar geldt een lagere bijstandsnorm, de jongerennorm. De jongerenorm is laag, omdat ouders verplicht zijn om in het onderhoud van hun kinderen te voorzien totdat ze 21 jaar zijn (de onderhoudsplicht). De hoogte is afgeleid van de kinderbijslag, die ouders ontvangen voordat een kind 18 jaar is. Van ouders wordt verwacht dat zij de bijstandsuitkering aanvullen of op andere wijze ondersteuning bieden (door bijvoorbeeld in natura te voorzien in de kosten van levensonderhoud). In beginsel biedt de reguliere jongerennorm voldoende financiële ondersteuning als de jongere kan terugvallen op de ondersteuning van zijn ouders. Dit geldt niet voor jongeren die niet kunnen terugvallen op de onderhoudsplicht van hun ouders. De aanvullende jongerennorm is bedoeld om de bijstandsnorm van deze groep jongeren aan te vullen en te voorkomen dat zij financieel in de problemen komen. Om voldoende financiële ondersteuning te bieden, te voorkomen dat er telkens een vergaand onderzoek nodig is dat diep ingrijpt in de privacy van de jongeren en om jongeren meer rechtszekerheid te bieden, is besloten tot de harmonisatie van de aanvullende jongerennorm. Het aanvullende bedrag in artikel 20, lid 3, Pw is sinds 1 januari 2026 het uitganspunt bij het verstrekken van de aanvullende jongerennorm.

Wat betekent dit voor de praktijk?
Met de wetswijzing is geen verbreding van de doelgroep beoogd. De aanvullende jongerennorm is bestemd voor jongeren die niet kunnen terugvallen op de ouderlijke onderhoudsplicht en daardoor niet kunnen voorzien in hun noodzakelijke bestaanskosten met de jongerennorm. Wel dienen gemeenten de aanvullende jongerennorm alsnog te verhogen of verlagen (af te stemmen) als er sprake is van substantiële lagere of hogere algemene noodzakelijke kosten van het bestaan (artikel 18, lid 1, Pw). Deze afstemming is in feite niet anders dan de check die bij elke bijstandsaanvraag wordt gedaan om na te gaan of maatwerk vereist is. Bij zelfstandig uitwonende jongeren met hogere kosten kan de verhoogde jongerennorm nog steeds onvoldoende zijn om in het levensonderhoud te voorzien en dient de bijstand te worden afgestemd op het niveau van een 21 jarige in een vergelijkbare situatie. Woont een jongere thuis en functioneert hij of zij feitelijk binnen het bestaande gezinssysteem zoals vóór het 18e jaar, dan wordt in beginsel aangenomen dat:

- Het onderhoudsrecht feitelijk kan worden benut;
- De noodzakelijke kosten van het bestaan niet uitstijgen boven de reguliere jongerennorm;
- Geen recht bestaat op de aanvullende jongerennorm.

Alleen wanneer uit individuele feiten en omstandigheden blijkt dat de jongere geen beroep kan doen op onderhoudsplicht van de ouders, kan een verhoging van de jongerennorm aan de orde zijn. Daarbij blijft maatwerk noodzakelijk.

Met deze toelichting gaat de wetgever ervan uit dat gemeenten toereikend zijn toegerust om jongeren die dat nodig hebben (en van wie ouders niet kunnen voldoen aan de onderhoudsplicht van hun kind) financiële ondersteuning te bieden.